

Undervisningen i samfundslære kan omfatte emner af følgende art: demokrati, svensk arbejdsliv, familiekundskab, forbrugslære, lov og ret, svenske traditioner, sundhedspleje samt miljø.

For unge i alderen 16-18 år skal der gives mulighed for at deltage i studievirksomhed, som svarer til gymnasieskoleniveau. (Det bemærkes, at gymnasieuddannelsen i Sverige også omfatter uddannelser svarende til EFG-niveau i Danmark.) Studievirksomheden skal udformes på en sådan måde, at den giver eleverne mulighed for at videreudvikle kundskaber, studierutiner og studievilje. Virksomheden bør ikke være bundet af en vis kursuselængde. Målet med virksomheden skal være, at de unge ud fra deres individuelle forudsætninger skal erhverve en uddannelse, som giver dem mulighed for at fortsætte tilegnelsen af kundskaber på næste niveau i Sverige eller i et andet land.

Kommunerne spiller en central rolle for så vidt angår gennemførelsen af indvandrerpolitikken og flygtningemodtagelsen. Statens Invandrarverk giver information, råd og støtte til kommunerne i dette arbejde.

Tyskland:

- a. Asylansøgere får, såfremt det er nødvendigt, bistand af tolk.
- b.-c. Modersmålsundervisning hører ikke med til de statslige ydelser. Se desuden nedenfor.
- d.-i. Asylansøgere modtager sociale ydelser i henhold til lov om ydelser til asylansøgere. Loven regulerer bl.a. følgende centrale punkter:
 - De retlige bestemmelser om ydelser til asylansøgere og til udlændinge med udrejsepligt, hvor denne kan fuldbyrdes, er formelt udskilt fra den tyske lov om socialhjælp. Adgang til ydelser afhænger af den pågældende persons udlændingeretlige status.
 - Sikring af livets ophold sker først og fremmest ved hjælp af naturalydelser. Hvis det uden for indkvarteringsinstitutioner på grund af indkvarteringsens art eller lokale forhold er umuligt at udlevere naturalydelser, gives ydelserne i form af værdikuponer, undtagelsesvist også i form af pengeydelser. Yderligere modtager de, der er berettigede til ydelser, et månedligt pengebeløb til dækning af personlige livsforbrødenheder.

- Ved sygdom, graviditet og fødsel ydes den hjælp, som medicinsk set er nødvendig. Flygtninge har krav på socialhjælp på samme måde som tyske statsborgere, herunder bl.a. hjælp til betaling af husleje.

f.-i. For flygtninge er der hjemlet følgende hjælp til integration:

- Integrationshjælp i en periode på 6 måneder samtidig med deltagelse i et heldags sprogkursus i tysk.
- Støtte til erhvervsmæssig videreuddannelse og omskoling.
- Ydelser efter de såkaldte Garantifondretningslinjer med henblik på bl.a. unge flygtninges integration i samfundet.

Flygtninge, som ikke har krav på ydelser efter punkt 1 til 3 (personer, som ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, som f.eks. husmødre og pensionister) får kun refunderet udgifterne til et sprogkursus i tysk.

I de første indkvarteringsinstitutioner er der børnepasningstilbud. Uden for disse institutioner står de kommunale børnehaver eller daginstitutioner til rådighed for børn af flygtninge. Børn af flygtninge har adgang til offentlige skoler (i nogle delstater er der skolepligt, i andre er deltagelse i undervisningen frivillig).

Østrig:

- a. Tolkning stilles alene til rådighed under asylproceduren. Flygtninge ydes ingen assistance til tolkning.
- b. Flygtninge tilbydes sprogkurser. Der ydes støtte til undervisning i tysk med henblik på at sætte den pågældende i stand til at klare sig på arbejdsmarkedet (typisk dækkes to intensivkurser af hver 2 måneders varighed).
- c. Flygtninge har ingen særlige rettigheder med hensyn til modersmålsundervisning (som dog gennemføres i et vist omfang af frivillige organisationer).
- d. Omfanget af mulig bistandshjælp er reguleret i henhold til »Bundesbetreuungsgesetz« af 1991. Det fremgår udtrykkeligt af loven, at asylansøgeren ikke har retskrav på bestemte ydelser. Det vurderes fra sag til sag, i hvilket omfang den pågældende asylansøger har behov for bistand. Ved beslutningen tages ud over økonomisk trang og særlige individuelle forhold (f.eks. sygdom, alder) bl.a. hensyn til personens oprindelsesland. Såfremt en flygt-